



מדידה והערכה על פי אוריינות
שפתית-תרבותית
PROFICIENCY

הרציונל

”תכנית לימודים מְמַרְבֶּת”, היא תכנית
המבוססת על הערכה מתמשכת שמפעילה
מערכת קבלת החלטות מהירה ונכונה לגבי
הלומדים

מה בודקים בתהליך הערכה?

תפקודיים לשוניים

תפקודים תרבותיים

תהליכי למידה/רכישה של הלומדים

תהליכי הוראה של מורים

יש להבחין בין

הערכה מעצבת

תוך כדי- בדיקה העוזרת לנו לאסוף מידע כדי לעשות שינויים עכשוויים בתוכנית

הערכה מסכמת

סוף יחידה/תקופה

הערכה מעצבת

מתרחשת כל הזמן:

בזמן החימום

בזמן החיזוק

בזמן הקניית נושא לימודי חדש

במתן משימות כיתתיות וחוג כיתתיות (שיעורי בית

ופרויקטים)

בבחנים/מבחנים תקופתיים

יכולות לשוניות

מה הלומד יודע על החומר הנלמד

A

איך הלומד מתפקד במסגרת החומר הנלמד

AP

איך הלומד מנצל את הידע שרכש בכיתה כדי
לתפקד בשפה בסביבתה הטבעית

P

הערכה מול מטרות

1. המבחן חייב לשקף את מטרות היחידה/התכנית
2. המבחן בודק אם המטרות הושגו, או באיזו מידה הן הושגו
3. המבחן יכול לבדוק גורמים בודדים ונפרדים או מכלול של היחידה

מכינים מבחן, עלינו לחזור למטרות.

מה אנחנו רוצים לבדוק במבחן סיום יחידה?

אוצר מלים ומבעים
מבנים דקדוקיים מהיחידה
תיפקוד בסיאוציות "מהחיים"
הבנת הנקרא/הנשמע/דיבור/כתיבה
ידע תרבותי שהוצג ביחידה

כללים לחיבור מבחן השגיות A

צורה	תוכן
אופן הגשת המבחן צריך להיות דומה לתירגול בכיתה	יש להשתמש ישירות בחומר הלימוד
	לא לבחון מעבר למה שנדרש בחומר הלימוד

סוגי קלוזים למבחן מסוג A

קלוז רב-ברירה: מלים ודקדוק

הילד _____ חולה אתמול

(היתה, היה, יש, אין)

קלוז פתוח

הילד הקטן _____ חולה אתמול אבל האחות שלו _____ בריאה

מבחן מסכם

A

חלק 1:

השלימו עם השורש ק.ה.א בניין נפעל בהווה.

אמא שלי _____ על שם סבתא שלה, מרים. האח
שלי, בנימין _____ על שם הסבא שלנו. גם שני בני
הדוד שלי _____ על שם הסבא שלנו. האחות שלי
ובת הדודה שלי _____ על שם הדודה שלנו, רחל

המשך מבחן

A

חלק 2

השלימו את המדרש הבא

שלושה שמות _____ לאדם:

אחד _____

ואחד מה _____

אחד _____

(מתוך: מדרש _____)

שאלה:

לפי דעתך מה מבין שלושת השמות הכי חשוב? למה?

מבחן כתיבה

A

ביחידה "משאלות" למדנו על מספר מקומות אליהם אנשים
הולכים כדי להתפלל ולבקש משאלות

תארו אחד מהמקומות: השם, איפה הוא נמצא,

איך הוא נראה, מה יש בו, למה הולכים אליו ומה מבקשים
שם

כיתבו לפחות 7-8 משפטים והשתמשו בכמה שיותר פרטים
שאתם זוכרים מהיחידה

תפקוד במסגרת החומר הנלמד AP

ערכו סקר בין בני כיתתכם על משאלות שהם מבקשים
או ביקשו: סוג, ממי, זמן, האם המשאלות התגשמו....

כתבו קטע לסיכום הסקר הכיתתי

כתבו חיבור קצר על המסקנות שלכם מהסקר והשוו
לסיפורים שקראתם ביחידה

AP

תפקוד במסגרת החומר הנלמד
אופן ההערכה: השוואה למטרות הלימודיות

בחינה בכתב

בית הספר שבו אתה לומד רוצה לרכוש את הסרט שראיתם
בכיתה "איכה". בית הספר רוצה קודם לשמוע מכם על
הסרט ולמה כדאי לקנות אותו
ספרו כל מה שאתם יודעים על הסרט ולמה כדאי לרכוש את
הסרט. השתמשו במלים הבאות:
משפחה, גרה, משנה, תשעה באב, מיוחד, אחר, משרד
הפנים, הפגנה, משטרה....
כדאי, שווה, אני ממליץ/ממליצה..

AP הערכת דיבור

תלמיד חדש מצטרף לכיתה. שאלו אותו/אותה

מה השם שלו/שלה

איפה הוא גר/ היא גרה

באיזה בית ספר הוא לומד/היא לומדת

מה הוא אוהב לעשות /היא אוהבת לעשות בזמן

החופשי שלו/שלה

P PROFICENCY

יצירת סביבה אותנטית שבה יבואו לידי ביטוי
יכולות תיפקודיות המבוססות על חומר חדש
שהופנם

מבחן האזנה

P

הסטודנטים מקשיבים לכתבה אותנטית בחדשות הסוקרת את התופעה של שינוי שמות

חלק 1:

השלימו את המשפטים

הכתבה היא על _____

חלק 2

הקיפו בציגול את כל התשובות הנכונות

אנשים משנים את השמות שלי כי

הם רוצים התחלה חדשה

הם לא אוהבים את השם שלהם

הם מאמינים שהשם שלהם מביא להם מזל רע

המשך מבחן האזנה

P

חלק 3

המספר של הכתבה הוא:

עיתונאי ישראלי

אחד האנשים ששינו את שמם

ההורים של אחד המראוינים בכתבה

חלק 4

אם היית פוגש את אחד המראוינים בכתבה על מה היית רוצה לומר לו/ לשאול

אותו

טבלת אמצעי הערכה: אוצר מלים

מסקנה	התיעוד	התהליך	האמצעי	המטרה	
האם ניתן לעבור לשלב התפוקה	טבלה המכילה את שמות הילדים ומלים	המורה אומר מילה- הילדים שולפים כרטיסיה	כרטיסיות שימשו את תהליך הלמידה	הבנת אוצר מלים	A
האם ניתן לעבור לשלב התפוקה	טבלה		כרטיסיות חדשות אבל דומות	הבנת אוצר מלים	AP
האם ניתן לעבור לשלב התפוקה	טבלה	המורה אומר, התלמידים מצביעים	תמונה אותנטית עם אוצר המלים	הבנת אוצר מלים	P

טבלת אמצעי הערכה: האם מבינים את הנושא הדקדוקי

מסקנה	התיעוד	התהליך	האמצעי	המטרה	
ניתן לעבור למבנה הבא	טבלה המכילה שמות ילדים וקריטריונים (הכל/הרוב/מעט)	צריכים למיין לפי קבוצות כפי שתורגל בכיתה	תמונות/ מלים שנלמדו בכיתה	הבחנה בין זכר ונקבה	A
ניתן לעבור למבנה הבא		ממיינים באופן אחר שלא תורגל		הבחנה בין זכר ונקבה	AP
ניתן לעבור למבנה הבא		למיין באופן אצמעי		הבחנה בין זכר ונקבה	P

אמצעי הערכה נוספים

תלקיט (פרוטפוליו)

איסוף מכוון של עבודות התלמידים (שיעורי בית, מבחנים, חיבורי דוגמאות דיבור, פרויקטים...) שמעידות על תהליכי למידה בהקשר של הישגים לימודיים

יתרונות

הערכה לאורך זמן
תמונה הוליסטית
הערכה יחידנית
שיתוף פעולה בין לומד ומלמד
האחריות על הלומדים
מודעות לתהליכי למידה

המשך אמצעי הערכה נוספים

יומנים

מטרות:

לקדם כתיבה

להבין את עולמו של התלמיד

להעריך יכולות מילוליות בהקשר אישי לאורך זמן

מזמן חומר להערכה של איך החומר הנלמד בכיתה משפיע על
הכתיבה הספונטנית ביומן

זיהוי אלמנטים לשוניים לחיזוק או חיזוק אוצר מלים ומבנים
תחביריים

המשך אמצעי הערכה נוספים

OPI

פרויקטים בסיום היחידה (מצגות, פוסטר, הכנת
סרטון...)

כתיבת חיבור

משחקי תפקידים

קריטריונים להערכת ביצוע משימות תקשורתיות

דירוג אנליטי

מתן דירוג לכל מרכיב באופן נפרד (רובריקות)

דירוג הוליסטי

מתן דירוג אחד לפי סיכום של האלמנטים השונים

הערכה אינטגרטיבית בסביבה אותנטית **IPA**

IPA= Integrated Performance Assessment
בדיקה של כל ערוצי התקשורת סביב נושא אחד

Interpersonal תקשורת בין אישית

Interpretational תקשורת פרשנית

Presentational תקשורת חד-צדדית

דוגמה ברמת המתחילים להציג את עצמך ו/ לקבל מידע בסיסי על מישהו/י

תקשורת בין אישית – משחק תפקידים

תקשורת פרשנית- נראה סרטונים קצרים מהתוכנית
"בית ספר למוזיקה" בהם התלמידים מציגים את עצמם

תקשורת חד צדדית- נבקש מהתלמידים להכין מצגות
על עצמם